

INTERPELLATION TILL STATSRÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2021-04-19
Besvaras senast
2021-05-03

Till utrikesminister Ann Linde (S)

2020/21:663 Svenskars dödsfall i Dominikanska republiken

Bakgrunden till denna interpellation är det svenska paret Joakim och Jessica Silvas plötsliga och oförklarade död med 48 timmars mellanrum under en semesterresa till Dominikanska republiken under uppenbart anmärkningsvärda såväl som oklara omständigheter både under och efter dödsfallen.

Kvar finns barn och övriga anhöriga med allt fler fundamentala, obesvarade och outhärliga frågor där den utlovade hjälpen, kontakten och informationen från svenska myndigheter i allmänhet, och från Utrikesdepartementet (UD) i synnerhet, uteblivit.

Anledningen till denna interpellation är främst, trots UD:s löften om motsatsen, den i det närmaste totala avsaknaden av agerande, intresse eller engagemang från Utrikesdepartementet, inte ens i de mest uppenbara eller graverande frågetecknen kring dominikanska myndigheters ageranden och utlåtande i förhållande till Sverige och två svenska medborgares plötsliga dödsfall. Det ena av dessa båda dödsfall skedde inom dominikanska myndigheters egna väggar bör tilläggas. Tilläggas bör även det faktum att företrädare för svenska Rättsmedicinalverket (Jönköpings-Posten den 19 mars 2021) ställt sig direkt frågande till ett av de dominikanska obduktionsprotokoll som upprättats.

Det är i detta fall en sak att påstå att man agerar, uppenbarligen en helt annan att sedan också göra det.

Utrikesdepartementets avsaknad av agerande och aktivitet, i detta fall bara en massiv tystnad, är det främsta fokuset i denna interpellation, men i detta sammanhang är ju en redogörelse för den tragiska bakgrunden nödvändig för att greppa helheten.

Jag vill inledningsvis även klargöra att ingen i detta fall hyser en orimlig förväntan om vad som rimligt och realistiskt sett kan krävas eller förväntas av UD och dess personal vad gäller resekomplikationer, eller till och med dödsfall, av svenska medborgare utomlands. Om inte paret Silvas plötsliga dödsfall och omständigheterna kring dessa föranleder annat än det mest minimala agerandet och intresset från UD, är det i sanning svårt att se vad som i så fall någonsin skulle kunna motivera en prioritering från UD när svenska medborgare avlider utomlands. Motsvarande fall kan ju endast röra sig om enstaka, om ens det, under ett genomsnittligt år.

Hade detta rört sig om ett fall där svenska medborgare rest till ett av de länder UD avrått att resa till hade det varit en sak. I detta fall finns ingen sådan avrådan från UD.

Den tidsmässiga bakgrunden till paret Silvas död i Dominikanska republiken är följande:

21 februari 2020: Paret Jessica och Joakim Silva anländer till Dominikanska republiken på charterresa. De checkar in på Hotel Riu Palace Macao i Punta Cana, rum 3220.

3 mars 2020: Jessica Silvas dotter får ett sms från sin mor om att hon och maken har magsjuka och har fått mediciner för det.

5 mars 2020 kl. 02.00: Joakim Silva tar vid 2-tiden lokal tid en promenad på hotellområdet. Klocka 02.30 återvänder han till hotellrummet och hittar sin fru livlös på badrumsgolvet. Han kontaktar hotellet, som i sin tur kontaktar jourhavande läkare.

5 mars 2020 kl. 03.21: Jourhavande läkare konstaterar att Jessica Silva är död. Polis anländer också till hotellrummet och Joakim Silva får veta att han ska följa med till polisstationen för förhör. Han ringer och berättar för Jessicas Silvas dotter och andra anhöriga om vad som hänt.

5 mars 2020: Joakim Silva förs till häktet i staden Higüey cirka fem mil från turistorten Punta Cana. Han delges misstanke om mord och får ringa ett samtal som går till anhöriga där han beskriver situationen.

5 mars 2020: Samtidigt görs totalt 16 uttag av 10 000 dominikanska peso per gång från Joakim Silvas konto vilket motsvarar cirka 29 000 kronor.

6 mars 2020: Dagen efteråt görs ytterligare två uttag från den frihetsberövade Joakim Silvas konto. Dessa gånger på totalt 7 000 dominikanska pesos.

6 mars 2020 kl. 10.30: Jessica Silva obduceras. Först anges alkoholförgiftning som orsak, men nära tre månader senare när rapporten är klar sägs att hon bragts om livet genom kvävning.

6 mars 2020 kl. 20.59: Senare samma dag kollapsar Joakim Silva inne på

häktet. Personal gör återupplivningsförsök, men hans liv står inte att rädda.

7 mars 2020: Joakim Silva obduceras på sjukhuset i Higüey. Han har flera skador på huvudet och överkroppen, men rättsläkare slår senare fast att han avlidit av en hjärtinfarkt.

7 mars 2020: På kvällen svensk tid kommer uniformerad polis till Joakims anhöriga och lämnar dödsbudet.

8 mars 2020: Jessica Silvas dotter ringer UD i Stockholm och berättar att paret Silva är döda.

11 mars 2020: En dominikansk polisrapport skickas per e-post till Jessicas barn. Den slår fast att hon dött av alkoholförgiftning, trots att det senare skulle visa sig att hon bara hade knappt 0,5 promille alkohol i blodet.

25 mars 2020: UD uttalar till jp.se att ”Vi har tagit upp ärendet med Dominikanska republikens ambassad i Stockholm och vi har krävt att utredningen genomförs skyndsamt och rättssäkert”.

28 mars 2020: Drygt tre veckor efter att Joakim Silva avlidit registreras inköp via hans kontokort på 28 euro.

22 april 2020: Jessica Silvas barn får via e-post från SOS International frågan om Jessica Silvas kropp kan kremas. De säger nej då de anser att det finns så många oklarheter kring deras mammas död.

24 april 2020: Joakim Silvas anhöriga delges resultatet av obduktionen som säger att han dog av hjärtinfarkt.

Maj 2020: Jessica Silvas barn delges resultatet av hennes obduktion. Nu slår den fast att någon kvävt henne, inte alkoholförgiftning som polisen tidigare påstått.

27 maj 2020: Kvarlevorna efter Jessica och Joakim Silva anländer till Sverige via Arlanda Airport.

19 augusti 2020: Joakim Silvas tillhörigheter kommer med post till de anhöriga. Kreditkortet, det någon använt för att ta ut över 30 000 kronor, finns med.

Passet saknas trots att Sveriges generalkonsul i Dominikanska republiken skriver att det ska finnas med.

UD:s påstående den 25 mars för ett år sedan att man ställt krav på Dominikanska republiken framstår mot bakgrund av ovan gjorda, och i sammanhanget ostridiga, händelseutveckling som pinsamt för att inte säga direkt felaktigt. För att citera chefredaktören Herman Nikolics konstaterande i Jönköpings-Posten den 24 mars 2021: ”Ingenting tyder på att den påstådda signalen gått fram till de dominikanska myndigheterna. Tvärtom”.

Ett år senare kvarstår alla dessa frågetecken för anhöriga samt ett antal faktum vad gäller svenska UD:s och övriga myndigheters ageranden. UD har fortfarande inte hört av sig annat än genom det skriftliga svar i form av ett mejl till Jönköpings-Posten som UD:s konsulära och civilrättsliga enhet inkom med ett år senare, det vill säga den 20 mars 2021, efter att bland andra Jönköpings-Posten men även Expressen publicerat ytterligare ett antal artiklar i frågan och där dessa även upprepade gånger försökt komma till tals med departementschefen utrikesminister Ann Linde (S).

I mejlet framför UD genom en enhetschef att ”Vi försöker alltid att ge den hjälp och det stöd som är möjligt i det enskilda fallet. I varje fall görs det noggranna bedömningar av vilka möjligheter UD har att bistå. Jag vill också understryka att vi alltid verkar för en konsekvent och rättssäker hantering, oavsett hur mycket uppmärksamhet eller offentlighet det enskilda fallet får. Vi tar alltid våra kontakter med anhöriga på största allvar”.

Detta skriftliga svar efter ett drygt år står i en bjärt kontrast till det faktum att UD inskränkt sina kontakter med anhöriga till ett minimum. Även mot bakgrund av alla de uppenbara frågetecken som finns. Även UD medger i sitt svar den 20 mars 2021 förekomsten av en räckta oklarheter.

UD:s representant i Dominikanska republiken, Sveriges generalkonsul, instämmer dock inte i sin uppdragsgivares medgivande om oklarheter utan hävdar tvärtom i alla medieuttalanden att allt har klarlagts, är glasklart och att dominikanska myndigheter utrett allt. Det är i sammanhanget ett uppenbart och åskådliggörande faktum att Dominikanska republiken först hamnar på 137:e plats av 180, där 1 är bäst och 180 sämst, i Transparency Internationals index som mäter omfattning av korruption med mera bland världens länder.

Det är nu hög tid att stoppa den hänvisningscirkus UD och övriga svenska myndigheter ägnat sig åt i detta tragiska fall.

Med anledning av det ovan anförda önskar jag ställa följande frågor till utrikesminister Ann Linde:

1. Är ministern beredd att inom ramen för sin tjänsteutövning ta några ytterligare initiativ i förhållande till Dominikanska republiken för att bringa klarhet i vad som har inträffat i det aktuella fallet?
2. Bedömer ministern att något kunde ha gjorts annorlunda i Utrikesdepartementets hantering av ärendet?
3. Avser ministern att vidta några generella åtgärder för att förbättra hanteringen av den här typen av ärenden som involverar svenska medborgare?

.....

Mats Green (M)

Överlämnas enligt uppdrag

Johan Welanders